

Sociale medier

- om sikkerheds- og privatindstillinger

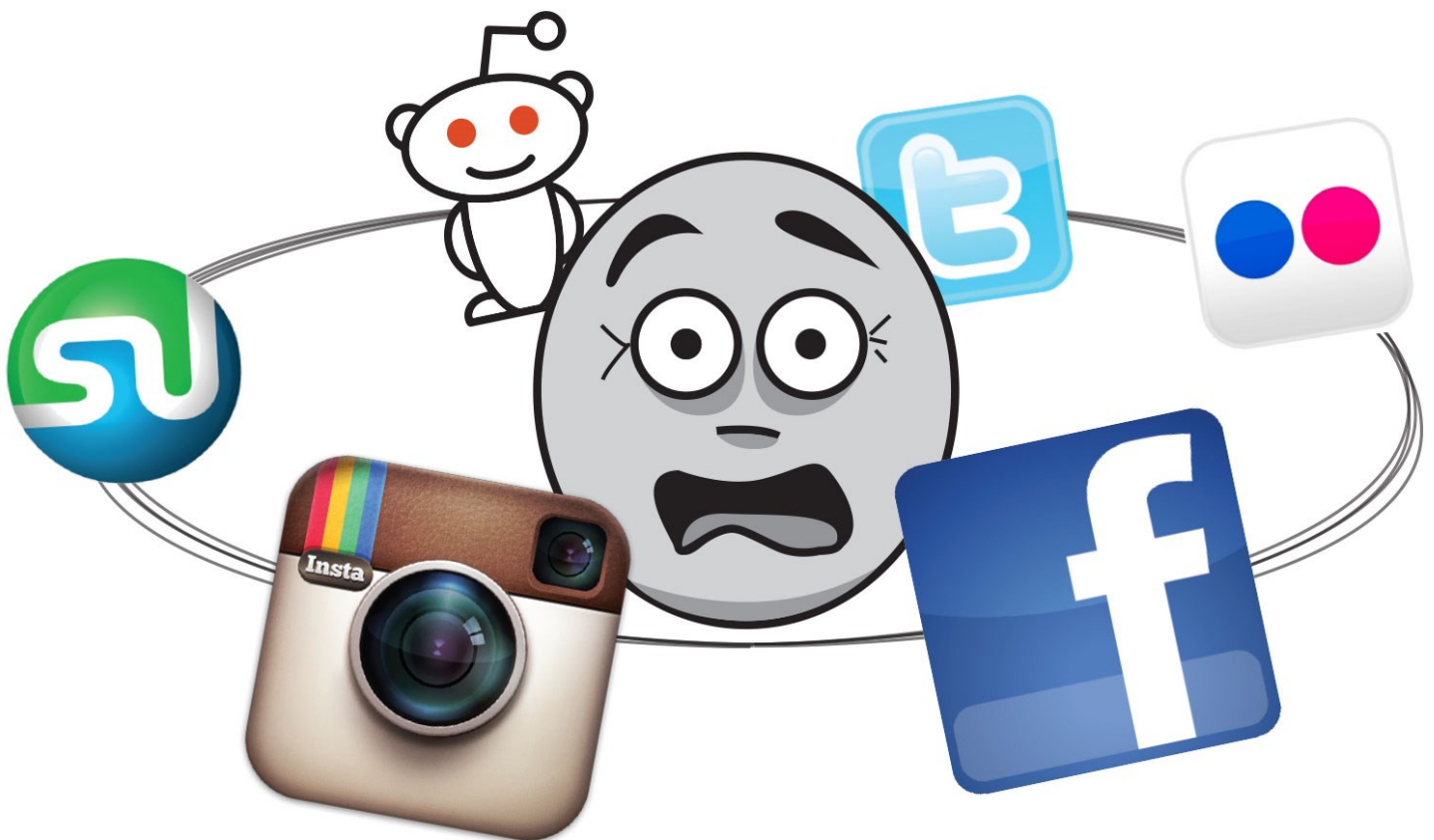

Hvorfor denne pjece?

Børn, unge og voksne bruger sociale medier som aldrig før. Som forældre kan det være svært at navigere rundt og følge med i, hvad børn og unge ser på nettet, og hvem de kommunikerer samt deler billeder og videoer med. Alt ting går så stærkt på nettet i dag, og som forældre er man nødt til at prøve at følge lidt med for, hvis ikke man vil hæftes helt af. Vi opfordrer derfor til, at du sætter dig ned med dit barn og lader ham/hende vise dig hvilke medier han/hun bruger. Spørg ind til det og vær nysgerrig, tag stilling til om det er medier dit barn må være inde på og/eller have en profil på.

Når du har taget stilling til de enkelte medier er det vigtigt at have en snak med barnet om, hvordan medierne må bruges og til hvad. Du har desuden mulighed for at hjælpe dit barn med at indstille de forskellige filtre og sikkerhedsindstillinger, som kan være med til at styre, hvem der kan se opslagene mm. Det er dog væsentligt at påpege at hverken filtre eller sikkerhedsindstillinger kan erstatte dialogen med dit barn, men de understøtter din snak med dit barn og giver dig samtidig indsigt i, hvordan de sociale medier virker.

I denne pjece er en guide til, hvordan du kan hjælpe dit barn med at indstille hans eller hendes profiler på forskellige medier YouTube, SnapChat, Facebook og Instagram, men husk de ikke står i vejen for dialogen med dit barn. Fælles for alle medier gælder, at man ikke kan have en profil med mindre man er fyldt 13 år.

Facebook

For at have en Facebookprofil, skal man være fyldt 13 år. Alligevel er der en del børn og unge under 13 år, der har en profil på Facebook. Som forældre er det en god ide at følge lidt med i, hvad dit barn bruger Facebook til og hvem, dit barn er venner med. Få dit barn til at vise dig lidt rundt, og hjælp dit barn til at gøre indstillinger private, så de selv har mere kontrol med, hvem der kan tilgå deres oplysninger mm.

Beskyttelse af personlige oplysninger

Når I er på dit barns **Facebookprofil**, skal I klikke på pilen øverst i højre hjørne og dernæst vælge **Indstillinger**. I venstre side kan I vælge **Beskyttelse af personlige oplysninger**. Her har I mulighed for at styre, hvem der kan se dit barns fremtidige og tidligere opslag under **Din aktivitet**. Desuden kan du styre, hvem og hvordan andre kan finde og kontakte dit barn under **Sådan kan folk finde og kontakte dig**. Hvis dit barn eksempelvis tit oplever, at han/hun modtager venneanmodninger fra folk, han/hun ikke kender, kan det give mening at indstille denne til, at det kun er venners venner, der kan sende dit barn venneanmodninger.

Tidslinje og Tagging

Under **Indstillinger** vælg i stedet **Tidslinje og Tagging** og vær med til at styre, hvem der kan tilgå og slå noget op på din tidslinje.

Dit barn har desuden mulighed for at styre de opslag, han/hun bliver tagget i. Under **Gennemgang** kan I vælge, om opslag, dit barn er tagget i, skal fremgå af dit barns tidslinje. Under **Tagging** kan dit barn desuden vælge, hvem som skal tilgå opslagene på hans/hendes tidslinje.

Bloker og anmeld

Under **Indstillinger** finder I ligeledes muligheden for **Blokering**. Klik på denne i venstre side, og en lang række muligheder dukker op. I kan blandt andet tilføje bestemte personer på en begrænset liste, hvilket betyder, at personerne på denne liste ikke vil kunne se de opslag, dit barn deler med "venner". Du har også mulighed for at blokere en person fuldstændigt eller du kan vælge at blokere specifikke invitationer eller beskeder fra bestemte personer.

Hvis der derimod er et opslag du finder stødende kan du trykke på de tre prikker ... øverst til højre i selve opslaget og klikke på **Feedback**. Her har du mulighed for at tilkendegive, hvad du finder stødende ved opslaget.

Snapchat

SnapChat er et af de mest brugte medier blandt børn og unge. Selvom der er en aldersgrænse, der siger, at man skal være 13 år eller ældre for at oprette en SnapChat konto, har mange under 13 år alligevel en konto eller er brugere af deres forældres konto.

Hvis dit barn er bruger af SnapChat er, det derfor vigtigt, at du taler med dit barn om, hvad man deler og med hvem. Er det eksempelvis okay at dele billeder eller videoer af andre uden at spørge om lov først, og hvem må dit barn dele billeder og videoer af sig selv med. Nedenfor er nogle simple indstillinger, der kan hjælpe dit barn til at styre hvem, der kan tilgå hans/hendes snaps og sende snaps retur.

Når du åbner Snapchat kontoen klikker du på profilbilledet i øverste venstre hjørne. Dernæst skal du klikke på tandhjulet i øverste højre hjørne, og du har nu mulighed for at indstille SnapChat profilen, netop som du ønsker det under fanen **Hvem Kan**.

Hvem kan sende dit barn Snaps?

Du klikker på **Kontakt mig**, og her kan du vælge, om det kun er dine venner, som kan sende dig Snaps, eller om det er alle, som har en SnapChat konto, der kan.

Hvem kan se dit barns historie?

Du kan desuden vælge, hvem som kan se dit barns historie. Det gør du ved at klikke på **Se Min Historie**. Her har du mulighed for at vælge, om det er alle eller kun venner. Du kan også klikke **Tilpas** og vælge de venner, som skal se din historie. Din historie er synlig i 24 timer.

Slå lokation fra

Under fanen **Hvem kan** klik da på **Se min placering**. Her har du mulighed for at slå usynlighedsindstilling til, så dine venner ikke kan se, hvor du befinder dig, når du sender dem en Snap. Du kan også specificere, hvem som må eller ikke må se dit barns placering.

Bloker og slet personer

Hvis du på SnapChat blokerer nogen, vil de ikke kunne sende dig Snaps, Chats eller se Din Historie. Hvis du sletter nogen, vil de ikke modtage dine Snaps, men de vil stadig kunne sende Snaps til dig.

Du sletter og blokerer ved at klikke på din venneliste (taleboblen nederst i venstre hjørne). Du finder den ven eller veninde, du ønsker at slette eller blokere og klikker på vedkommendes Profilbillede. Dernæst vælger du Indstillinger. Du har nu mulighed for at fjerne, blokere eller ignorere vedkommende.

Instagram

Instagram er ligesom Messenger ejet af og koblet til Facebook. Det betyder, at man ved uploading af billeder på Instagram er underlagt de samme regler og vilkår som på Facebook. Desuden er der mulighed for at linke sine opslag fra Instagram direkte til sin Facebook-konto. Du finder her et par simple indstillinger, der kan hjælpe til at styre, hvem som kan tilgå de billeder, der lægges op på din egen eller dit barns profil. Bemærk, at beskrivelsen omhandler, hvordan indstillingerne styres via Instagram app'en, hvis du tilgår Instagram fra en computer, kan det være en smule anderledes om end principperne er de samme.

Kontroller hvem som kan se dine opslag

Klik på **figuren** nederst i højre hjørne, så din profil kommer frem. I Øverste højre hjørne ses nu tre streger, som du klikker på, og så har du mulighed for at vælge **Indstillinger** nederst til højre. Vælg så **Konto og Privatindstillinger**. Her kan kontoen gøres privat. Når den er privat er det kun personer, du godkender, som kan se dine billeder og videoer på Instagram.

Skal andre kunne se, når du er aktiv?

Hvis du ønsker, at andre skal kunne følge med i, hvornår du sidst var aktiv, skal du vinke et flueben af i **Vis aktivitetsstatus**.

Tillad deling

Under **Historiedeling** kan du tillade om folk må dele din historie som beskeder.

YouTube

På verdensplan uploades 6–7 timers video på Youtube i sekundet. Indholdet er meget varieret og broget og indeholder videoer, som dit barn ikke bør se. Det er de færreste børn, som ønsker at se videoer med indhold, som ikke egner sig til dem, men det kan være svært for et barn at vurdere, hvornår indholdet er alderssvarende.

Det er Google, der ejer YouTube, og de henholder sig til amerikansk lovgivning om, at børn under 13 år ikke kan oprette en kanal eller kommentere på YouTube. Men langt de fleste børn foretrækker at hente deres underholdning på YouTubes gigantiske ta'-selv-bord af underholdning.

I 2015 lancerede Youtube deres nyeste udgave Youtube kids, med udvalgt indhold, som netop er målrettet børn. Den indeholder forældrefunktioner og filtrering af videoer, der anses for upassende for børn under 7 år.

Det følgende omhandler den almene Youtube, og hvid du ikke allerede har sat dig ind i deres privatindstillinger, er det en god ide at læse med på de næste sider. Vi har taget udgangspunkt i, hvordan disse indstilles på en computer, så vær opmærksom på, at det kan forholde sig en smule anderledes på en telefon, tablet osv. Principperne er dog de samme.

Opret en Familiekonto

Klik på **Log in** øverst i højre hjørne, når du er på YouTube. Her har du så mulighed for at oprette en ny konto, som du logger ind på, på de enheder dit barn bruger. På den måde har du en bedre kontrol med forbruget af videoerne dit barn ser, og du kan indstille sikkerhedsindstillinger efter dit ønske.

Hold din YouTube aktivitet privat

Når du er logget ind på din familie(konto), kan du klikke på **profilbilledet** øverst i højre hjørne og dernæst på indstillinger. Så får du en oversigt i venstre side over sine indstillinger. Klik her på **historik og privatliv**. Her kan du ved at sætte flueben i boksene sørge for at likes, playlister og abonnementer er private. Husk at klikke **Gem**.

Under indstillinger i venstre side finder du desuden **Avancerede Indstillinger**. Hvis du ikke ønsker at dele dine aktiviteter, skal du sørge for, at der er flueben i boksene under **aktivitetsfeed**. Husk at trykke **Gem**. Aktivitetsfeedet er dog i skrivende stund ved at blive udfaset fra YouTube.

Slå begrænsninger til

YouTube har en funktion, hvor man kan fjerne indhold, der af andre brugere er blevet meldt stødende. Når der uploades 6-7 timers video i sekundet til YouTube, er det dog vigtigt stadig at være opmærksom på, hvad dine børn ser, da funktionen ikke er 100 % ufejlbarlig. Funktionen er dog med til at frasortere en stor del af det indhold, som ikke egner sig til de yngste børn.

Under **Avancerede Indstillinger** går du helt ned i bunden og trykker på boksen **Begrænset tilstand** og her har du mulighed for at vælge begrænset tilstand til eller fra. Husk at klikke **Gem**.

Abonner på de "gode" kanaler

Anmeld stødende videoer

Hvis du støder på en video, der går over grænsen, så anmeld den. Dette gør du ved at trykke på de tre prikker ... i højre side under den pågældende video og så vælger du **Rapporter**. Du bliver bedt om at vælge, hvad du finder stødende ved videoen.

Når du anmelder videoer, der går over grænsen, medvirker du til, at videoerne frasorteres for andre, der har aktiveret begrænset tilstand.

Når dit barn har sin egen kanal på YouTube

Hvis du har givet dit barn lov til at oprette en kanal eller uploade videoer på almindelig vis på YouTube (bemærk dog aldersgrænsen for dette), bør du overveje nedenstående.

Indstil graden af offentlighed

Når du uploader en video på YouTube sættes denne automatisk til at være "offentlig" - dvs. alle kan se din video. Dette kan dog ændres under videoindstillinger, som du finder ved at klikke på dit **profilbillede** øverst i højre hjørne og dernæst på **Skaberstudie**.

Under videoen får du en liste over uploadede videoer. Vælg de videoer, du ikke ønsker skal være offentlige og indstil dem til enten at være "**Skjult**" eller "**Privat**".

Forskellen er, at en privat video er usynlig for alle på nær de brugere, du vælger at dele videoen med. De skal dog have en google-konto, mens en skjult video kan ses af dig og dem, du deler linket med (de behøver ikke have en google konto). Videoen vises ikke under dit video-faneblad på din kanal eller i søgeresultatet medmindre den bliver føjet til en offentlig afspilningsliste.

Fjern muligheden for at kommentere på videoen

Hvis du har tilladt dit barn at dele videoer på YouTube, kan det være en god ide at overveje, om det skal være muligt for andre at tilføje kommentarer hertil. Det kan være en god ide at overveje grundigt, da kommentarer kan komme ufiltreret og direkte såvel positive som negative. Og det kan være utrolig hårdt at læse de negative kommentarer. Gå ind i Skaberstudiet og find den pågældende video og vælg Avancerede Indstillinger og fjern muligheden for at kommentere.

Du kan også fjerne denne mulighed på hele kanalen ved at klikke på **Kanal** og vælge **uploadstandarder** og fjerne fluebenet under **Kommentarer og Bedømmelser**.

Det er langt fra sikkert, at alle indstillinger er relevante for dit barn. Det vigtigste er derfor, at du ser YouTube med dit barn, og ser hvordan barnet agerer på YouTube og hopper rundt mellem videoerne. Kig dit barn over skulderen og tal med dit barn om, hvordan man agerer på YouTube og andre sociale medier i øvrigt.

Kontaktoplysninger

Du er også altid velkommen til at kontakte SSP:

SSP-Koordinator

Joan Kirkebak

Tlf.: 99 70 62 88 / 22 56 95 12

E-mail: jki@morsoe.dk

www.sspmors.dk

Ungdomsskolen Mors

Spurvevej 2

7900 Nykøbing Mors

Tlf.: 99 70 62 80

E-mail: ung@morsoe.dk

www.ungmors.dk

Få mere råd og vejledning se også www.sikkerchat.dk